

24. august 2023

Rektor Marianne Skjulhaug

Tale ved studiestart

Kjære studenter - velkommen til studiene ved Kunsthøgskolen i Oslo. Gratulerer til hver især med tildelt studieplass og varmt velkommen hit. Jeg heter Marianne Skjulhaug og har nettopp startet som rektor.

Det er med begeistring, respekt og beundring for dere at jeg ønsker alle velkommen i dag, både nye og gamle studenter. Jeg tror at vi som jobber ved Kunsthøgskolen, uansett i hva slags stilling, har stor respekt for hva som kreves for å lykkes gjennom de tøffe opptaksprøvene og kritiske vurderingene som søkere hit utsettes for. Få studieprogrammer i Norge har trangere nåløye. Opptakene, har dere imidlertid lagt bak dere og nå er dere i gang med studiene.

Et helt batteri av lærere og teknisk- og administrative ansatte står klar denne høsten for å gjøre studiene best mulig. Forventningen er at vi sammen skal skape gode læringsmiljøer som tar vare på mangfoldet og fellesskapet og hverandre. Med dette vil jeg også ønske alle ansatte velkommen tilbake til et nytt semester.

Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) er landets største utdanningsinstitusjon for kunstnere og designere og er en ambisiøs vitenskapelig høgskole. Institusjonen består av seks fagavdelinger: Dans, Design, Kunstakademiet, Kunst og håndverk, Operahøgskolen og Teaterhøgskolen.

Til sammen utgjør vi en vesentlig kunst og kulturinstitusjon i Norge som utdanner neste generasjons kunstnere.

Så hva vil disse neste årene bringe?

Vi lever i en urolig og uforutsigbar tid. Store samfunnsutfordringer påvirker hvordan fellesskapet vil prioritere fremover. I disse prosessene er det lett å ty til kjente løsninger. Det kan virke tryggest. Men spørsmålet er om det ikke er i urolige tider, der vesentlige endringer må til - at det *ikke like opplagte* bør utforskes og utprøves og kan hende må kunstnerne også løftes opp i mer ledende roller for samfunnsendring.

I løpet av de neste 7 årene skal det store omstillinger til. Fotavtrykk og utslipp skal reduseres kraftig for å bremse klimaendringer og naturtap. Statistikk og rapporter som fortløpende presenteres gir ikke inntrykk av at det blir lett match, snarere tvert imot.

Dere er neste generasjon kunstnere og jeg vil tro at dere har et hav av ulike, sterke motivasjoner for å komme til KHiO. Min er primært den at jeg tror at kunsten er avgjørende for at samfunnet skal lykkes med nødvendig, bærekraftig omstilling. Jeg tror at kombinasjonen av å kunne stille helt nye spørsmål som utfordrer gitte premisser og evnen til å bevege mennesker; nettopp det som kjennetegner kunsten, kan drive frem nødvendige endringer.

Jeg håper at dere vil finne dere godt til rette her ved KHiO. Jeg håper at dere vil være med å utvikle og styrke studentdemokratiet og studentfelleskapet, slik at det hele tiden er nye studenter som er med på å utforme og tilrettelegge for at vi har de arenaene og rommene som er nødvendige for at dere kan kunne lære, utfordre dere selv, bruke erfaringene deres og våge å skape det som ikke finnes. Velkommen!

Nå har jeg gleden av å invitere en tidligere student, en kunstner til å hilse dere på veien inn i kunstutdanningene. Velkommen hit Ahmed Umar.

Ahmed Umar kan vise til, i sin relativt korte karriere, imponerende bragder og gjennomslag som nominert til årets Lorck Schive og hustrus Legat kunstpris.

Juryen begrunner sin nominasjon slik: Ahmed Umar demonstrerer et sterkt engasjement for tradisjoner innen håndverk. På samme tid som han viderefører et formspråk med djupe kulturelle røtter, tar han i kunstnerskapet et nådeløst oppgjør med samfunnsnormer som gjør livet uutholdelig for skeive med ukonvensjonelle liv. Umar bruker aktivt egen kropp som kunstnerisk materiale, og hans personlige biografi gjennomsyrrer det kunstneriske prosjektet, der individuell, levd erfaring er drivkraft i et omfattende frigjøringsprosjekt. Umar er en estetisk aktivist, han både bærer og bryter tradisjoner i verk der gjennomført og presist håndverk løfter fram sår og seire, personlige tap og strev med tilpasning og ny kultur. Samtidig uttrykker kunsten stor styrke i viljen til konfrontasjon med mobbing og trusselen om utenforskap og forvisning til normenes ytterkanter.

Umar kom til Norge fra Sudan som politisk flyktning i 2008. Kunsten hans har blitt stilt ut ved flere sentrale kunstinstitusjoner i Norge og innkjøpt av blant andre Nasjonalmuseet, Drammens Museum for kunst og kulturhistorie og Oslo kommunes kunstsamling. Debutverket hans fra Kunsthøgskolen i Oslo, "Thawra", ble laget etter revolusjonen i Sudan og innkjøpt av Nasjonalgalleriet.

Ahmed takk for at du er her i dag og takk for at du er i Norge og gjør kunstverden rikere.

Ordet er ditt.

Tusen takk Ahmed, takk for at du deler med oss.

Nå vil jeg gi ordet til studentrådsleder Magda Thomsen. Magda går andre året på design og har tatt på seg den viktige oppgaven som studentrådsleder. Kjære Magda på vegne av Kunsthøgskolen vil jeg takke deg for at du vil være bærer av studentdemokratiet ved Kunsthøgskolen. Ordet er ditt.

Tusen takk Magda, her var det viktige ord å lytte til.